

si so razbili Nemcem dvajset z vojaštvom na severu

Moskvo prihaja poročilo, da so Rusi uničili Nemcem 20 ladij, polnih vojaštva, katerega so hoteli Nemci izkrcati pri Murmansk. Ruske čete so v naglem pohodu preprežene tunure dospeli do morja, predno so se mogli nemški izkrcati. Rusi so takoj

Nemška križarka je ameriško zastavo

Washington, 16. nov. — Morje je bilo precej nemirno. Nemška križarka je bila v bližini ameriške križarke, ki se je hotel zmušiti angleško blokado na morju, da je imel razvito ameriško zastavo.

se je pripetil v bližini Atlantiku. Poveljnik ameriške križarke je bila namiljiva, čeprav je imela ameriško zastavo in ji je najustavi. Kot se poročilo, hotela nemška posadka razstreliti. To se ji sicer ni uspelo, dasi je ladja precej poškodovana. Križarka je vlečena v domače priobalje, dasi se ne poroča v kakšni smeri.

nameravala nemška posadka potopiti, dokazuje, da se je podala posadka predno je prišla do ameriške križarke. Kmalu po razstrelbi na nemškemu. Toda ameriška posadka je kmalu zatem streljavo nemške ladje, je za vse luknje, napravljene s topovi.

Lorainčanki obtoženi umora
O. — Danes se bo prijavila proti dvema ženskama, proti Juliji Loraini, proti Juliji proti Mrs. Elsie Benning. Prva je obtožena, da je ubila ustrelila svojega moža. Druga je pa obtožena, da je ubila novorojenega otroka na goreče smeti.

V Florido
Zjutraj sta se odpravila v Florido za tri ali štiri dni. Mr. in Mrs. Karl Šmider. Pred odhodom pozdravljata znanca in prijatelja, ki bosta mislila pod vzhodnim soncem. Floridskim soncem. Zjutraj sta se odpravila v Florido za tri ali štiri dni. Mr. in Mrs. Karl Šmider. Pred odhodom pozdravljata znanca in prijatelja, ki bosta mislila pod vzhodnim soncem. Floridskim soncem. Zjutraj sta se odpravila v Florido za tri ali štiri dni. Mr. in Mrs. Karl Šmider. Pred odhodom pozdravljata znanca in prijatelja, ki bosta mislila pod vzhodnim soncem. Floridskim soncem.

Products prične obratovanje
Zjutraj sta se odpravila v Florido za tri ali štiri dni. Mr. in Mrs. Karl Šmider. Pred odhodom pozdravljata znanca in prijatelja, ki bosta mislila pod vzhodnim soncem. Floridskim soncem. Zjutraj sta se odpravila v Florido za tri ali štiri dni. Mr. in Mrs. Karl Šmider. Pred odhodom pozdravljata znanca in prijatelja, ki bosta mislila pod vzhodnim soncem. Floridskim soncem.

DVA ZAHVALNA DNEVA LETOS
Zadnjič, da bosta država dva zahvalna dneva. Tako dve tretjini države so praznovali v četrtek in petek, 16 držav ga bo praznovalo 27. novembra, država ga bo praznovala 20 in 27. novembra. Prej se ga je vedno praznovalo na zadnji četrtek v novembru. Toda 16 držav se držalo starega običaja. Roosevelt je mislil, da bo za trgovce boljše, ker bodo imeli ljudje en teden več časa za nakupovanje božičnih daril.

Nov grob
Okrog polnoči je umrl pionir Pavel Oblak, ki je došel v Ameriko pred 50 leti. Umrl je na domu svoje hčerke Mrs. Josephine Kolentz, 8970 W. 22. St. Star je bil 78 let, doma od Vrhnike. Svoje čase je bil predelavec v klobučarni, toda zadnjih 15 let ni delal. Pogreb ima v oskrbi Grdinov pogrebni zavod. Ča pogreba bo naznanjen jutri.

John L. Lewis je ukazal stavko premogarjev, ko so se pogajanja razbila

Washington, 16. nov. — Pogajanja med zastopniki premogarske unije in zastopniki jeklarski družb, ki lastujejo premogorove, so se danes prekinila, ne da bi prišlo do sporazuma. John L. Lewis, predsednik unijskih premogarjev, je nato ukazal 53.000 premogarjem v teh premogorovih, da začno s stavko o polnoči v nedeljo.

Predsednik Roosevelt bo dobil v ponedeljek poročilo glede teh pogajanj, nakar bo vzel stvar sam v roke. Še v petek je Roosevelt izjavil, da ne sme priti do stavke v premogarski industriji, ker bi to zaviralo dela v obrambni produkciji.

Jeklarne izjavljajo, da imajo zalogo premoga za nekako 30 dni. Predsednik Roosevelt se je danes posvetoval z vojnim tajnikom Stimsonom in govori se, da bo poslano vojaštvo v kraje zaprtih premogorovov.

Nemčija snubi Turčijo za pomoč v sedanji vojni

Bern, Švica. — Nemčija je ponudila Turčiji grško in bolgarsko Tracijo, ako se takoj pridruži Nemčiji. Ako ne bo sprejela te ponudbe, bo sama nosila posledice, pravijo naciji.

Nekateri turški voditelji so za to, da se te nemške ponudbe takoj sprejme. Drugi so proti. Ako bi se Turčija pridružila osišču, bi bila zelo prizadeta angleška moč v Perziji in Iraku. Ogroženo bi bile njene zveze med Perzijskim zalivom in Rusijo, po kateri pota Anglija zdaj pošilja pomoč Rusiji.

NJEVOVA ZADNJA ŽELJA JE IZPOLNJENA

Brookfield, Mo. — Strojevodja William Watts, star 72 let, je pred svojo smrtjo naročil, naj po smrti njegovo truplo sežgejo, pepel pa raztresejo po progi, po kateri je toliko let vozil. Željo so mu izpolnili. Iz lokomotive, ki je vozila 60 milj na uro, so sipali prah ob progi.

Pomanjkanje nacijskih uniform

Ali verjamete, da v Clevelandu ni na razpolago nacijskih uniform? Res je sicer, da imamo tudi v Clevelandu Bundovce — Hitlerjeve ameriške podrepanke — ampak ti bi jih prav gotovo ne posodili za protifašistične priredbe. Zato je moralo dramsko društvo "Ivan Cankar" naročiti uniforme za nacijske šturmarje, ki bodo nastopili v drami "Z vero v vstajenje," iz New Yorka. Tukajšnje izposojevalnice kostumov jih namreč nimajo v zalogi, čeprav bi jih lahko imele že zaradi tega, ker se jih celo molji ogibajo. Omenjena drama bo podana v nedeljo v korist naših trpečih bratov in sester v stari domovini.

Grdobe, grde!
New York. — Berlinski radio je z veliko slastjo neznanjal novico, da je nemška podmornica potopila angleški tovorni parnik Nottingham, ki je bil do vrha naložen z žganjem vozeč ga v Ameriko. Berlin pravi, da bodo te novice gotovo zelo veseli ameriški suhači. Ampak kaj bodo pa drugi rekli, ki ga radi "dihajo," jim pa nič ni mar, pošastim namalanim?

Slovanski kongres ustavljen?

V soboto smo dobili telefonsko poročilo iz Pittsburgha, Pa., da je bil ustavljen (ali prepovedan) vseslovanski kongres, ki je bil sklican za 21., 22. in 23. novembra. Sodi se, da je bil kongres prepovedan zato, ker so bili za tem gibanjem povečini komunisti. Torej je bil naš uredniški članek zadnji četrtek popolnoma na mestu, ko smo svarili naše ljudi, naj bodo previdni in naj ne nasledajo sladkim besedam komunistov.

Na konvenciji CIO bo precej boja med strankami

Detroit, Mich. — V ponedeljek 17. novembra se prične v tem mestu konvencija delavske organizacije CIO. Nad 500 delegatov pričakujejo. Kot se govori, bo prišlo na tej konvenciji do boja med ono delegacijo ki podpira predsednika Roosevelta in ono, ki je proti njegovi inozemski politiki. To delegacijo vodi John L. Lewis.

Sedanji predsednik organizacije Philip Murray ki bo kandidiral za ponovno izvolitev, stoji za Rooseveltom. Bivši predsednik Lewis je proti. Zato se bo na tej konvenciji videlo če ima bivši predsednik Lewis, ki je ustvaril CIO, še kaj moči.

Anglija pripravlja armada v Afriki

Kaira, Egipt. — Ob libijski meji pripravlja Anglija novo armado, ki bo dobila številko 8. Ta armada bo kmalu povsem pripravljena, da se sprime z nemškimi in italijanskimi četami v Libiji.

SRCE BO UTRIPALO VSAJ DO SMRTI

Nek bogat trgovec je hodil neprestano k zdravniku in tožil, da ima slabo srce. Zdravnik je videl, da je možak popolnoma zdrav. Zato ga potrepil po rami in ga potolažil: "Nič se ne bojte, vaše srce vam bo bilo do smrti." Mož je bil potolažen in ni več prišel nazaj.

Seja Slavčkov

V navadnih prostorih bo jutri večer seja mladinskega pevskega zbora Slavčki. Vsi starši ste vljudno vabljeni, da se udeležite. Urediti je potreba več važnih stvari za ples, ki se vrši 30. novembra. Od staršev se je odvisno, kdaj se bo pričelo s pevskim vajami.

Poroka
Na Zahvalni dan se bosta poročila v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. Christine Zabjek, hči Mrs. Mary Zabjek iz 1202 E. 169. St. in Frank Salmick Jr. iz 793 E. 156. St. Vse najboljše v novem stanu!

Kratka avtna vožnja
Policija je izročila mladinski sodniji nekega 12 letnega dečka, ki je vzel nek avto na St. Clair Ave. in 49. cesti, povabil dva tovariša, stara po 13 let, na "ride" in zavlil po 53. cesti proti Hamilton avniji. Ko je hotel tam pritisniti na zavore, je pomotoma pritisnil na gazolin in avto se je zapodil v štiri avte, ki so bili tam parkani. S tem je bilo pa tudi konec izleta z ukradenim avtom.

350,000 Srbov bilo ubitih po nacijih

Danes bo obiskal japonski odposlanec Belo hišo

Washington, D. C. — Posebni odposlanec Japonske, Saburo Kurusu, ki je preletel 10.000 milj samo zato, da bo predložil pogoje Japoncev predsedniku Rooseveltu, je v soboto došel v Washington. V ponedeljek bo sprejet pri državnem tajniku Hullu in pri predsedniku Rooseveltu.

Japonec je izjavil napram časnikarskim poročevalcem, da ima veliko upanja, da se bodo odnošaji med Japonsko in Zed. državami ugledali in odstranila nevarnost vojne, ki grozi izbruhniti vsak čas.

Ameriški in ruski poslanik sta na varnem

Teheran, Perzija. — Ameriški poslanik Steihardt in ruski poslanik Maksim Litvinov, ki sta bila za nekaj dni izginila brez sledu, sta zdaj na varnem v Perziji. Bila sta na potu iz Rusije z letalom, ki se je spotoma pokvarilo in je moralo pristati. Poslanika sta nadaljevala pot z ladjo od Baku na Kaspiškem morju do pristanišča Pahlevi v Perziji. Od tam bosta nadaljevala pot do Teherana. Oba poslanika sta na potu v Washington.

Farmarji bodo drugo leto zaposlili ženske

Salem Ore. — V Državi Oregon je tako pomanjkanje farmarskih delavcev, da namerava drugo leto zaposliti na farmah ženske. Več kot 30.000 delavcev je manjkalo letos pri spravljavanju letine. Ako bi ne bili prihiteli na pomoč meščani, bi bila ostala večina letine na polju.

SPOTOMA SE JE PREMISLILA

Bellingham, Wash. — Mrs. Irene Manning se je oni dan pripeljala v to mesto, da bi nakupila nekaj novega pohištva za svojo hišo. Pa ni prišla domov s pohištvom, ampak z novim Chevrolet avtom.

Smrtna kosa

V soboto dopoldne okrog 11 je umrla po triletni mučni bolezni za rakom Katarina Jakšič, rojena Cipot, doma iz vasi Trnje, fara Črenšovci v Medjimurju. Družina stanuje na 3580 W. 66. St. V Ameriki se je nahajala 29 let. Pred dvema letoma ji je umrl mož Štefan. Tukaj zapuščata sestro Terezijo Rhein, sina Josipa in hčer Mary, poročeno Kordiš. Bila je članica Marijine družbe fare sv. Pavla. Truplo leži v Grdinovem pogrebem zavodu, 1053 E. 62. St. Pogreb bo v sredo ob 9:30 v cerkev sv. Pavla na 40. cesti in na pokopališče St. Mary's, W. 44. St. in Clark Ave.

LOVCI BODO IMELI BOGATO LETINO

Columbus, O. — Državni urad za vzgojo divjačine naznanja, da je letos toliko fazanov, da prideta na vsakega lovca več kot dva, četudi računajo, da bo vzel najmanj 757.000 lovec licence. S tem pa ni rečeno, da bo vsak lovec dobil po dva fazana. Več kot polovico lovec ga ne bo niti videla, ne pa šele streljala nanj. Vendar se računa, da bo v tej seziji ustreljenih več kot 1.000.000 fazanov in več kot 5.000.000 zajcev. Toda padali ne bodo samo fazani in zajci, padali bodo tudi lovci, kot dajo vsako leto radi nepredvidnosti. V Washingtonu računajo, da bo izmed 7.000.000 lovec v deželi, najmanj 700 postalo žrtev te ali one nesreče. Za državo Ohio jih računajo kakih 50. Na prvi dan lova so bili v Ohio ustreljeni štirje lovci. Državni urad poroča, da ni bilo še nikoli toliko fazanov kot letos. Najmanj 23 odstotkov jih je več kot lansko leto. (Torej fantje, le po njih, da bo kaj pečenke.)

Jugoslovanski premier Simović trdi, da so srbski četniki iztrgali že večino Srbije Nemcem iz rok. 80,000 naroda še skriva v gorah.

London, 15. nov. — Jugoslovanski ministrski predsednik general Simović naznanja, da so Nemci dozdej pobili že najmanj 350.000 Srbov in da je 80.000 mož broječa srbska vojska iztrgala Nemcem že večji del Srbije iz rok.

V tem številu 80.000 so možki, ženske in mladi fantje, ki so ušli v gore, odkoder napadajo Nemce. Razdeljeni so v tri armade, ki operirajo v Bosni, Črni gori, Srbiji in Hercegovini. Najmanj tri četrtine Srbije je že v rokah teh četnikov, trdi general Simović.

Simović je govoril te vesti po radiju in zatrjeval, da je bilo zadnje dni ubitih 8.100 Srbov v Belgradu, Šabacu, Kragujevacu in Kraljevu. V Kragujevacu so naciji umorili 2.300 Srbov iz masčevanja, ker so četniki ubili 26 nemških vojakov.

Iz tajnih virov je znano, da so Nemci od časa okupacije ubili že najmanj 350.000 oseb v Jugoslaviji. Vlada ve za 180.000 imen teh žrtev.

Armada četnikov operira od točke 20 milj zahodno od Belgrada pa do italijanskih garnizij v Dalmaciji, kjer napadajo in uničujejo nemške prometne zveze in druge naprave. Polkovnik Mihalovič poveljuje četniški armadi, pravi general Simović.

V svojem govoru je premier Simović zahteval od Nemcev, da naj smatrajo srbske četnike kot prave vojske jugoslovanske redne armade.

Simović je tudi povedal, da so imeli četniki v rokah Kraljevo toliko časa, da so tam uničili vso nemško industrijo, med drugim tudi tovarno za izdelavo letal.

iz raznih naselbin

Duluth, Minn. — Ely Petrič, star 23 let in rojen v Ameriki, je te dni izgubil življenje pri delu na rudniškem pomolu, kjer nakladajo železno rudo na ladje. Padel je v "pocket" in silna magsa ruda se je izsula nanj in ga strla. Zapuščata žena, otroka, starše, tri brate in štiri sestre.

Detroit, Mich. — Dne 13. nov. je tu umrl John Rajković, star 56 let in rojen v Brijuni. V Ameriki je bil 36 let in tu zapuščata žena in tri hčere.

Pobiranje asesmenta

Tajnica društva sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ bo nočej med 6 in 7 uro zvečer v stari šoli sv. Vida v svrhu pobiranja asesmenta in drugih društvenih zadev.

Seja mladinskega zbora

Nocoj ob osmih se vrši seja mladinskega pevskega zbora SDD na Waterloo Rd. Starši so prošeni, da se vsi brez izjeme udeležijo.

Seja Zadruga

Nocoj ob 7:30 bo seja direktorija Slovenske zadrugne zveze. Jutri ob osmih zvečer bo pa seja ženskega odseka.

Državni urad poroča, da ni bilo še nikoli toliko fazanov kot letos. Najmanj 23 odstotkov jih je več kot lansko leto. (Torej fantje, le po njih, da bo kaj pečenke.)

Kongres pripravlja postavo proti delavskim stavkam

Washington, D. C. — Skupina poslancev pripravlja predlog, katerega namen je preprečiti ali zmanjšati stavke v obrambni industriji. Predlog vsebuje sledeče točke:

1. Od časa ko se razglasi stavka pa do časa, ko bi se stavka faktično pričela, naj bi bila doba 30 dni, v katerem času naj bi se z delom nadaljevalo, a vladni posredovalni odbor bi skušal poravnati spor.

2. Stavka se ne sme pričeti, dokler ni za to odglašovala večina delavcev pri tajnem glasovanju, nadzorovanem od vlade.

3. Nobenih simpatičnih stavk ne sme biti, niti ne bojkotnih stavk.

4. Prepovedano bi bilo vsako masno piketiranje.

Toda poslanci so mnenja, da noben takih ali podobnih predlogov ne bo kongres sprejel, ako predsednik Roosevelt tega ne priporoči.

Ruska ladja dospela v Seattle

Seattle, Wash. — Ruski lomilec ledu, Krasin, je došel sem po 10.000 milj dolgi vožnji preko Belega morja. To je prva ladja, ki je plula vzdolž vse Sibirije skozi Beringovo ožino in dol v Seattle. Krasin je došel sem radi nujnih popravil.

NO, SAJ JE BIL TUDI ŽE ČAS

Pittsfield, Mass. — Aleksander Dooley, 61 let staremu barvarju, so te dni vzeli iz stebna krogljo, katero je dobil pred 40 leti. Kroglja je bila 24 palcev nižje od mesta, kamor se je bila prvotno zarila.

Seja mladinskega zbora

Nocoj ob osmih se vrši seja mladinskega pevskega zbora SDD na Waterloo Rd. Starši so prošeni, da se vsi brez izjeme udeležijo.

Seja Zadruga

Nocoj ob 7:30 bo seja direktorija Slovenske zadrugne zveze. Jutri ob osmih zvečer bo pa seja ženskega odseka.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER8117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U. S. and Canada, \$3.50 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carrier \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 268 Mon., Nov. 17, 1941

Demokracija more živeti samo v miru

Oni, ki pridigajo Ameriki, naj se ne vtika v evropske razmere in zlasti pa ne v sedanjo vojno, gledajo svet z zavezanimi očmi. Ne zavedajo se, da je naš način življenja baziran na demokratičnih institucijah, ki slone na svobodi in samostojnosti, ki so v direktnem protislovju Hitlerjevega načina vlade, ki sloni samo na tiraniji in suženjstvu.

Amerikanci so vrgli raz sebe jarem tiranstva in odpravili sužnost. To so storili v pravcu, ker so se zavedali, da tiranija in sužnost onemogočujeta svobodo. Danes vidimo, kako prav so imeli ameriški pionirji, ki so zidali bodočnost svoje domovine na principih svobode. Danes vidimo v podjarmljenih deželah, kot tudi v Nemčiji sami, kaj je sužnost. Vemo pa tudi ako ne tipljemo okrog sebe z zavezanimi očmi, da pomeni Hitlerjeva zmaga nad vesoljnimi svetom in za isti vesoljni svet, torej tudi za Ameriko, konec svobode.

Istega se zaveda tudi Anglija, zato jo podpiramo z bilijoni dolarji in z našo mornarico. Pomagamo ji v njeni borbi za obstanek, ker je ta borba za obstanek tudi v našo korist.

Mi, Amerikanci, verjamemo v mir. Ne samo, da si želimo miru, ampak če hočemo, da bo način našega življenja obstojal še naprej in se v isti smeri razvijal, moramo imeti mir.

Toda predno bomo pripravljene podpisati kake mirovne pogoje, moramo vedeti, če je Hitler pripravljen končati vojno, ne samo v vojaškem smislu, ampak tudi v političnem in ekonomskem. Trdno moramo biti prepričani, da bo mir, ki ga bomo sprejeli, resničen mir, ne samo mir pred viharjem, še za večjo morijo, kot je sedanja. To bo moral biti mir, v katerem se bodo demokracije svobodno razvijale in svobodno živele.

Mir ne sme biti samo to, kar pomeni beseda "mir," kot to morda razume Hitler, ki smatra mir ali premirje samo trenutno in začasno prenehanje s streljanjem.

Mir je poleg ameriškega sistema življenja in vlade. Za Hitlerja pomeni mir samo pripravo za novo vojno. Ko je postal Hitler leta 1933 nemški kancler, se je takoj začel pripravljati za vojno. Od tega časa je delal Hitler samo dvoje: ali se je pripravljaj za vojno, ali se je pa vojskoval. Druga ga on ne pozna, to je ves njegov sistem vlade. Njegov totalitarni sistem vlade je avtomatična sužnost in nepreklicno proti vsaki svobodi. Le v tem pravcu se njegov sistem vlade vzdri. Zato je pa nemogoče, da bi se sklenilo s Hitlerjem mir, ker on te besede ne razume tako, kot jo razumemo mi, to se pravi Amerika.

Recimo, da bi sklenili s Hitlerjem mir, kaj bi bilo potem? Nič drugega, kot to, da bi se morali hiteti oboroževati naprej in skušati zgraditi več tankov, več bombnikov, več bojnih ladij, kot jih ima Hitler. Ker le potem, če bi Hitler videl, da imajo demokracije več in boljše orožje kot on, bi miroval. To bi bil torej mir s sabljo v roki in s sabljo v roki se svet ne more razvijati ekonomsko in ne posvečati svojega dela kulturi in znanosti.

Takega miru ne maramo, zato ga tudi ne bomo podpisali.

Da se ne pozabi...

Tako je bila slovenščina in hrvaščina polagoma pregnana iz vseh javnih uradov, policije, pošte, železnice in davkarije. Poštna in brzojavna direkcija v Trstu je 12. februarja 1920 izdala sledeč ukaz, da

"se dovolji za brzojavne komunikacije v in iz Julijske Krajine le italijanski, francoski, angleški, nemški in japonski jezik."

V marcu je prefekt za Julijsko Krajino, ki je bila tedaj formirana v eni sami provinci, obvestil vse župane, da je glasovno ukazal ministrstva prepovedana vsaka raba lokalnih jezikov in da je samo italijanščina uradni jezik.

Glasovno tega ukaza so smele občine občevati s svojimi strankami še vedno "v drugih jezikih." Toda ta velikodušna izjema je živela le kratko dobo. Ko so bili kmalu zatem imenovani italijanski župani (podeštati), namesto slovanskih, izvoljenih županov, sta bila slovenski in hrvaški jezik popolnoma pregnana iz občinskih uradov.

Pa ne samo, da se je storilo vse, da bi se pregnalo slovanske jezike iz javnih uradov, ampak se je začelo od strani fašistov preganjati te jezike tudi v zasebni rabi. Leta 1935 je pisal signor Valentino Pascoli, predsednik odvetniške zbornice v Gorici na vse odvetnike okrožnico, v kateri se je zgražal, ker je še vedno nekaj odvetnikov, ki pisarijo svojim klientom v slovanskem jeziku in celo na kuvertah uporabljajo slovanske besede ter da se mora s tem takoj prenehati, drugače bo prisiljen podzveti drugačne korake.

V zasebnih uradih in trgovskih hišah je bilo uradnikom in uslužbencem strogo prepovedano govoriti med seboj ali z odjemalci v slovenščini ali hrvaščini. V rudniku boksita pri Dubravi, ki je v bližini Višnjanu v Istri, kjer so rudarji sami Hrvati iz okolice, je vodstvo prepovedalo premožarjem govoriti med seboj v materinščini. Kdor ne bi ubogal, je bil takoj odpuščen.

BESEDA IZ NARODA

P. Bernard Ambrožič OFM

Jeremija se skuša rešiti

3. Po dveh vzporednih potih za svoje možgane in po svojih možganih razberem nekaj popolnoma drugega. To, da NAROD—po šestih mesecih—še vedno spi. Kvečemu odpre tu pa tam po eno oko, pa ga kar brž spet zatisne, ker je pač tako strašno zaspano. Zaspano sem rekel. Torej oko, ne NAROD!

Kaj naj si potemtakem obetamo od politične akcije, ki se snuje in sedaj in je prav tako nujno potrebna? Če je narod v zadevi pomožne akcije komaj tu pa tam odprl eno oko, kako naj pričakujemo, da bo šel na politično akcijo z odprtimi in celo budnimi očmi?

Zato je treba buditi, tresti, rukati, rukati, magari z vodo polivati! "Politična" akcija! Ali razumete to besedo? Nekateri razumejo "politiko" tako, da se nekdo na desni ali levi nekaj usaja, nekdo z leve ali desne mu pa malo popra!

Nič ni hudega, če v drugačnih časih "politiko" tako razumemo. Zdaj pa je nekaj popolnoma drugega. Zdaj je politična akcija to, da ne rinemo ne na desno in ne na levo, ampak stopimo vsi v sredo in se pokazemo SVETU kot NAROD!

Ljudje pravijo: "Jaz nisem za politiko. Prav, če nisi za tisto politiko, ki je "politika." Za politiko, ki je SEDAJ na mestu, pa mora biti vsak, kdor je —SLOVENEČ!"

Drugi pravijo: "Za politiko nisem ustvarjen, ta reč me ne briga. Narod doma se mi smili in pripravljen sem pomagati, da ne bodo tam preveč lačni in prehudu nagi. Pridite kolektat, dam nekaj dolarjev. Kar se pa tiče politike, s tem mene kar pri miru pustite!"

Kdo ima prav? S svojega stališča seveda vsak po svoje, z narodnega stališča ne eden ne drugi. Obe akciji sta nujno potrebni in morata iti vzporedno in nobena ne sme zaostati za drugo. In obe moreta iti brez "smešnih in lažljivih borb med strančicami." Ali naj pozabimo na to in čakamo, da spet pride kak Jakac in nam po pravici zaluča v obraz, da smo "še itak majhna skupina Slovencev...?"

Pomožna akcija se je začela prej in to je prav. Začela se je —vsaj v glavnem—pravilno in z dobro voljo pri tistih, ki so jo začeli. Seveda je pa pri vsaki človeški zadevi mogoče kaj kritizirati. Če smo zrel, se ne bomo bali kritike. Še radi jo bomo imeli, če je kritika le—konstruktivna. To se pravi, da ne mislimo samo nergati in podirati, ampak smo pripravljene izpopolniti, kar je po naših mislih kritike vredno.

Se vedno je pa na mestu, da ponovim, kar sem že davno zapisal—morda z drugimi besedami: NAROD še ni dovolj razumel, da je pomožna akcija potrebna. Zlasti še vedno ne razume te reči, da je pomožna akcija potrebna, nujno potrebna, skoraj bolj radi nas samih, ko radi onih, ki s hrepenenjem čakajo na naše dolarje. Naša pomožna akcija je NUJNO potrebna V PRVI VRSTI zato, da se sploh—ZGANEMO.

Ali vidite na lastne oči ali ne vidite, kako težko se nam je ZGANITI? Če tega kar ne morete verjeti, pogledajte vendar in prešudirajte tiste umare, ki smo jih te dni brali v časnikih. Tiste umare, ki povedo, koliko se je že (že !!!) nabralo za pomoč domovini! Ali boste mogli iz tistih umar spoznati, da se je NAROD zganil?? Jaz

napravi. Samo zgovarjamo se drug na drugega in polagoma pa vsa stvar zaspi spanje pravičnega. Prej sem že omenil, da samo odbor ne more vseba izvršiti in blagajno napolniti.

Prav nič bi ne bilo narobe, če bi se tudi mladinski oddelek udeležil te naše predstave in bi se pokazali kakšnega mišljenja ste. Saj mislim, da borih 25 centov vstopnine ne bo nikogar spravilo na beraško palico. Na svidenje,

Matevž Leskovec.

Od podr. št. 6 SMZ

Naša podružnica št. 6 Slovenske moške zveze je imela jako živahno sejo 26. oktobra 1941. Člani so se udeležili v precej obilnem številu in vsi prav dobro razpoloženi.

Brata delegata John Fortuna in John Gorišek sta nam poročala, kako so se na konvenciji vsi dobro razumeli in se zavedali kaj pomeni SMZ in da je le v slogi napredek, vsak delegat se je potrudil, da bo kar največ dobrega povedal za korist SMZ. Kar je pa največjega pomena, je pa za gotovo to, da so odobrili tudi poslovanje mladinskega oddelka, da se na ta način pridobi čim več mladine v Slovensko moško zvezo. Priporočljivo bi bilo, da vsak član SMZ vpiše svoje otroke v svojo podružnico. Stane vas samo deset centov mesečno, pa je otrok že zavarovan za slučaj nesreče. Nobene zdravniške preiskave ni treba od enega do šestnajstega leta, samo 10c mesečno, pa je član.

Za prihodnjo mesečno sejo pa bomo imeli nekaj posebnega, zato pa so vabljeni vsi člani, ne samo oni, ki so zaostali z assessmentom, ampak tudi oni, ki imajo svoj assessment plačan že znaprej. Med nami je nekaj članov, ki imajo jako dobre ideje. Torej ne zamudite prihodnje redne seje, ki se bo vršila 23. novembra 1941, to je, v nedeljo popoldne ob dveh v stari šoli sv. Vida. Ne pozabite! Na svidenje,

(Dalje)

Društvo Najsv. Imena v Collinwoodu

V slogi je moč in stari pregovor pravi: Sloga jači, nesloga tlačí. To se je posebno pokazalo pri zadnjih volitvah, ki so se vršile tukaj v Clevelandu. Kako lahka je bila zmaga za župana, ko je kandidiral naš poznani in priljubljeni Frank J. Lausche. Zmagal pa je zato, ker je bilo ljudstvo ene misli in ene ideje, vsi za enega. Tedaj ni bilo nobene ugičanja, bi ali ne bi. Vsi smo šli na voliče in rekli tako, pa mirna Bosna.

Ravno tako pa je tudi pri vsaki stvari. Vzemimo, da je treba kaj premakniti, ko dva ali trije ne zmorejo, pa pride dovolj ljudi in vsak malo pomaga in stvar gre naprej. Tako pa je tudi pri naših društvih, če vsak nekoliko prispeva, je stvar gotova.

Naše društvo Najsvetejšega Imena v Collinwoodu je povabilo Mr. Anton Grdina, da nam pokaže svoje najnovjše slike, ki jih ima v zalogi. On nam je obljubil, da nam je na razpolago 29. novembra v cerkveni dvorani Marije Vnebovzete na Holmes Ave. ob pol osmih zvečer. Torej vsi člani in nečlani, prav lepo ste vabljeni, da se udeležite te lepe predstave, ki se nam obeta in veseli pa bo tudi Mr. Grdina, ko bo videl, da se zanimamo za slike, ki nam jih on pokaže.

Dragi člani društva Najsvetejšega Imena, nikar ne recite, da bo šlo brez vas vseeno naprej in vse minilo. Nikakor ne! Pridite vsi in pripeljte s seboj tdi svoje prijatelje, kajti samo odbor ne more vsega narediti in vsega povziti, pridite in boste vsaj videli kako deluje naše društvo roka v roki za napredek naše fare. Gotovo boste pristopili k našem društvu, ko boste spoznali njega pravila in pomen istega.

Kakor se vidi sedaj pri prodaji teh vstopnic, se veliko bolj zanimajo za to stvar ženske kakor pa člani tega društva. Iz tega vidite dragi bratje, da ni prav nič čudnega, če smo povsod zadnji in nakladamo drug na drugega in končno pa noben nič ne

puštiti, ko so bili pregnani. Navezani so na pomoč sorodnikov ali drugih dobrih ljudi. Pomagati njim se pravi, pomagati mnogim drugim. Verjetno pa je, da se tudi drugi pregnanci vračajo iz južnih krajev v takozvano Provincija Ljubljana. Tako ko da vsaj sklepate iz raznih poročil. Tudi pregnanci svetnega stanu ne prinesejo s seboj drugega ko prazne roke in lačen želodec. Duhovniki bodo radi delili vaše darove z drugimi.

Zato tretja prošnja! Pošiljajte še in še! Darujte sami, spodbujajte druge, naj se zganejo. Za vsak vaš dolar se bo opravila po vašem namenu sveta maša. Darove sprejema v imenu pregnancev.

P. Bernard Ambrožič OFM
6019 Glass Ave.,
Cleveland, O.

Kako smo vino delali na Hubbard Rd.

Ker smo ravno v tem jesenskem času, je marsikaj novega, skoraj bi rekel, da več kot v katerem drugem letnem času. Vse polno je raznih zanimivosti, katerih pa se ne da popisati, zlasti pa še to leto, ko pri nas ni bilo dosti ali celo nič grozdja. Radi bi si ga bili kaj stisnili za zimске dneve, ko bodo, če bodo, domače klobase in plečeta in saj veste, da pri taki jedi je vedno prav, če je kaj za prilit. Po ameriškansko, kako-pak si eni izvolijo čaj, drugi kavo ali mleko, eni pa kaj bolj močnega...

Peterlinov Lojze je bil tako srečen, da mu je trta dobro obrodila in da je imel toliko grozdja, da ga je lahko tudi prodal. Zdi se mi pa, da se je pri grozdih ušel, da mu ga je pa za doma zmanjkalo. Sel je po kupčiji tja v južni Madison in ker je Lojze navažen lepim cest, kot jim imamo v naših krajih, tam pa aniso v tako lepo stanju, pa mu je malo pod "škarpo za šajntalo," ker pa njegov motor ni hotel potegniti iz jarka, je pa stopil tja do prijaznih Perkotovih in naprosil njih postrežljivo hčerko, če bi prišla na pomoč, kar je tudi rada storila in tako "ga" je Lojze srečno pripeljal domov, ker pravi, da brez grozdja pa ne bi šlo.

Druga zahvala in tretja prošnja

Namenil sem se bil, da bom poročal v časopisih o uspehu zbirke za svete maše starokraj-skim duhovnikom tolikokrat, kolikor tisočakov se bo nabralo. Torej: druga zahvala pomeni, da je prišel do vrha že drugi tisočak in bil odposlan na svoje mesto. Nad polovico tega drugega tisočaka mašnih namenov je prišlo od neslovenskih darovalcev, vendar so tudi naši ljudje dobro udeleženi pri njem. Največ je pa k temu tisočaku pripomogel Mr. John Potokar v Clevelandu, ki je napisal ček za celih 75 dolarjev in ga dal podpisane. Bog mu obilno povrni in dani drugim, ki ste osebno dali ali pa poslali po pošti.

Nobene pritožbe nisem prejel radi opazke v zadnjem poročilu, da ne mislim objavljati v časopisih imen in darov vseh, ki se udeležujete tega dobrega dela. To je znamenje, da soglašate z mojim sklepom. Če mi bo pa le naknadno prišlo kaj na ušesa glede tega, so še vedno lahko spremeni. Saj zapisano je še vse v knjigah in prav lahko pridite tudi v javnost, ako bi se pojavila taka želja.

Prav veliko naselbin je še, od koder ni prišel doslej noben glas in noben dar. Seveda ni preporno in tudi še kmalu ne bo. Zato prav nič ne dvomim, da bo tretji tisočak z vsjo naglico raste in dovolj hitro prišel do vrha. Dobrih duš res ne manjka med našimi ljudmi, samo dopovedati jim je treba, da je njihova žrtev na mestu in Bogu všeč.

Poročila prihajajo, da je vedno več pregnanih duhovnikov v tistem delu Slovenije, ki sedaj spada pod Italijo. Prosti so, nimajo pa ničesar. Vse so morali

še dušo izgubil in tudi na lešu se nisem nič kaj dobro čutil. Zato pa sem se odločil, da grem najprej v cerkev tam Bogu potožim vse svoje grehe in nerodnosti, kar mi jih že na tem svetu naprosto Mislim sem si, da če bo kaj kaj hujšega, jo bom malikar še k zdravniku. V resnici me že skrbelo, če me bodo potlačili na tisto večno pot, od koder ni več vrnitve. Pa kaj še ampak dušo bi imel tako malo, da ko bi prišel pred nebo vrata, bi sv. Peter gotovo namizje je prišel sam bogomazan iz pekla in bi me gotovo namiztil v nebeško kraljestvo.

Ta moja pijača je tako čudna, da če me bodo še prihodnje to izvolili za zapisnikarja, poročevalca za te kraje, bom potreboval nič drugega, kot še itak ni nobene blaginje ni kje jemati. Tako se mi godi, če ni grozdja in narja, da bi si ga lahko kupil. Upam pa, da bo trta obrodila leto kaj bolj obrodila in tudi več vina. Prav za pravi, da tudi tako prav, da ponekod rodi in drugod pa je vsaj tisti, ki jim obrodila, be za grozdje, saj je sedaj precej let zaporedoma, ko zdje ni imelo nobene čene.

V časopisih sem tudi videl, bo naša kontra potrebovala jajec v tem letu in res morajo poročajo, da bi kokoske bolj pridno nesle. Le kaj dopovedo, če jim morejo, se mi, da ne bo mogoče, da toliko jajec, kot bi radi, in mnogi so opustili kokoske in šli na delo v tovarne.

Več zaslužijo kot pa s kokoski. Kakor hitro so jajca v cenah centov dražja, se pa kokoske podraži še za toliko več, so se bili pričeli ukvarjati kurjorejo, ko so prišli iz Mnogo takih je propadlo iz gube, kar so imeli v mestu, zopet so odšli v mesto, lom, kajti s kokoskorejo, kar tako, kot bi bilo, in namazano. Vzame mnogi in izkušnje in denarja, se more ta posel uspešno. Kateri farmar ima sam kokoski, ki si same isteče, to še ne pomeni, da je jereječ. Take kokoski si hrane same in zato pa skajjo vsakovrstno nesnažje, kar kokoski zobje, tak je jec. Saj se gotovo spomni, da so še v starem kraju krat rekli, da gospod, ki je boljji hrano tudi vse producira kot pa kmet, va "plaža." Mnogi ljudje ne vedo, kakšna je razlika svežim farmarskim ali jerejskim jajcem. Sledijo tista jajca, ki jim povelja "poultry farm eggs." Ta ca so od takih kokoski, ki dno zaprte v svojem ovoju in ki morajo imeti vedno čisto postlano in vedno čisto. Saj je znano, da je jajca iz vode. Torej je stvar čista voda. Hrana pa biti tudi taka, ki je za nje narejena in tudi nje za nje petelina ne sme biti njimi.

Niti zdravniki menda ne do, kaj je razlika med jajci ene ali druge vrste, pa kaj bi se pa oni ukvarjati, razumejo se pa prav bro nanje, posebno tedaj, dar imajo pečene kokoske krožniku. Ta jajca so zdravilna in redilna, da ne potrebujejo zdravila. To se reče, če je drugače zdrav, da nima č kakšnih posebnih namaz, ko vidite, da je kokoskorejo di od muh in posebnost, da, kadar se kokoske namiz, in gredo na "sedeci štrajk," kar nočejo nesti jajc, kar se s tevažo zopet prisiši.

Pravijo, da paprčeno marmaska kokoski znesle je 24 na leto, dočim jih tako "poultry farm chicken" znesti do 150 in več. Vse

Dalje na 3 strani

SATAN IN ISKARIOT

Po nemškem izvirniku E. Mays

Vseeno mi je. Samo reseda sedaj so tam, lepa majhna naselbina jih je, vkljub samoti mu ni posebno dolgačas."

"Pa za življenje je še treba marsikaj, česar ne najdete v divjini —!"

"Skoraj vse, kar potrebujemo, dobimo od sosednjih Indijancev."

"Kateri rod pa živi tam?"

"Rodova Mogollon in Zuni."

Vprašanje je bilo za mene silno važno. Če sem zvedel za lego gradu, sem lahko celo čedno družbo prijel pa še zasledovati mi ni bilo treba Meltonov.

Napeto sem čakal na odgovor. Seveda svoje radovednosti nisem pokazal. Judito je Jonatan Melton kajpada nalagal, pa še na misel mi ni prišlo, da bi ji bil povedal, kako jo vara zaročenec. Vkljub svoji lepoti je bila za mene samo trnek, ki sem na njega nameraval uloviti zločinske Meltone.

"Da!" je odgovorila. "Grad stoji ob Malem Coloradu in sicer ob njegovem levem pritoku, na meji med rodovoma Mogollon in Zuni."

Dovolj sem zvedel.

"Lega gradu je gotovo silno romantična. Kajti če se ne motim, izvira tisti pritok na severnem pobočju Sierra Blance."

"Da."

"Na južnem pobočju gorovja pa živijo Apači in Pume?"

"Da. Potovali smo tistikrat po njihovem ozemlju."

Ni slutila, s kakim veseljem sem poslušal njene odgovore. Malomarno in kot bi se samo iz vpljudnosti zanimal za grad, sem popraševal, zaupljivo in rade volje mi je odgovarjala, brez pomisleka, prav nič se ni obotavljala. Še nekaj sem moral zvedeti. Kje namreč tiči lazi-Hunter in kedaj bo odpotoval.

"Daleč je tja gori v tisto divjino —. Dvomim, da bi našel Hunter pot v tiste kraje —."

"Mu je tudi ni treba iskati. Sama mu pokažem pot."

"Vi —? Ali je Hunter še v New Orleansu?"

"Ne bo tako neumen in predren. Odsel je, sestala se bova spotoma."

"In če ga zgrešite?"

"Dva izkušena westmana ima pri sebi, ki bodeta grad gotovo našla."

Prav nič nisem dvomil, da sta tista dva "westmana" Thomas Melton in njegov brat Harry.

"Dva westmana —?" sem dejal. "Ju poznate?"

"Ne."

"Pa ni nepredvidno, da jima kar na slepo zaupa?"

"Ne. Zatrjeval mi je, da sta njegova najboljša prijatelja. Eden je bil njegov sluga ves čas, kar je živel v New Orleansu."

"A tako —? In odpotovala sta z njim?"

"Ne. Vsak posebej potuje. Veste, stvar mora biti tajna! Trije bi vzbudili sum, če bi skupaj potovali."

"In kje dobite Hunterja?"

"Določili smo mesto Albuquerque za sestanek."

"Albuquerque v Novi Mehiki?"

"Da. V Plenerjevem hotelu se najdemo."

"No, bodete pa res imenitno shranjeni!"

In vi —? Zakaj pa niste odpotovali kar z zaročencem?"

Prav nič ji niso bila sumljiva moja vprašanja. Važno in zaupno je povedala:

"Ostati še moram v New Orleansu na preži."

"Na preži —? Stvar pa postaja res vse bolj zanimiva!"

"O, zanimivo je, zelo zanimivo! Razume se namreč samo po sebi, da bodo poizvedovali, ali je Hunter res odpotoval v Indijo in ali se ni morebiti kje skrival v deželi."

(Dalje prihodnjic.)

V Parizu še vedno živi okrog 67,000 židovskih družin.

1941	NOV.	1941
Su	Mo	Tu
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	

KOLENDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

NOVEMBER

- 15.-18.—Bazar fare Marije Vnebovzete v Slovenskem domu na Holmes Ave. Vsak večer lepe denarne nagrade.
- 19.—Častna straža SDZ prireja "Harvest Roundup" v S. N. Domu na St. Clair Ave. John Pecon in njegova godba.
- 22.—Društvo Danica, št. 34 SDZ priredi veselico v SDD na Prince Ave.
- 22.—Društvo sv. Ane št. 4 S. N. D. plesna veselica v SND.
- 23.—Mladinski zbor Kraljički priredi koncert v SND v Maple Heights, O. Začetek ob treh poolndne.
- 23.—Podružnica št. 41 SZZ priredi igro in ples v SDD na Waterloo Rd.
- 23.—Dramsko društvo Ivan Cankar predstava v SND.
- 29.—Društvo Ložka Dolina priredi veliko plesno veselico v Slovenskem domu na Holmes Ave.
- 30.—Svetovidski oder priredi dramsko predstavo v šolski dvorani sv. Vida.
- 30.—Mladinski pevski zbor Slavčki koncert v SND.
- 30.—Slikovno predstavo priredi društvo Najsvetejšega Imena fare sv. Lovrenca ob 7:30 v cerkveni dvorani.

DECEMBER

- 7.—Svetovidski oder ponovi dramsko predstavo v šolski dvorani sv. Vida.
- 14.—Pevski zbor Slovan priredi koncert v SDD na Waterloo Rd.
- 20.—Svobodomiselnje Slovenke št. 2 SDZ prireditve v avditoriju SND.
- 21.—Božičnica mladinskega pevskega zbora Skrjančki v Slovenskem društvenem domu

KAKO SMO VINO DELALI NA HUBBARD RD.

(Nadaljevanje z 2 strani)

Ki bi jih znesle mogoče manj pa mora farmar sam pojesti, ali pa če je tako dober, jih tudi lahko drugim proda. Tako smo se pomenili o kokošah prav po kokošje, ker pravijo, da kokoši ne znajo govoriti, ampak se menijo...

Ko je oni dan prišel Fidelov Tone kupovat k nam kravo, se reče, saj sem ga bil naprosil, da je prišel. Opazil je pri nas mnogo zanimivega in moderne-ga kar se tiče farmarstva. Veliko je videl v tistem kratkem času in če bi se bil mudil kaj dlje, pa bi bil videl še marsikaj praktičnega. Ko sem mu šel pokazat kravo, jo je zagledal sredi naše njive v koruznici, ko se je pasla. Veste, to je prav po ameriškansko. Namesto, da bi jaz vozil koruznico domov, pa naj si jo gre krava kar sama iskat in jo tako malo po malem znese domov. Opazil je tudi breskovo drevo, katerega sem prej vsega obsekal in potem k njemu privezal kravo. To sem pa zato tako napravil, da ni mogla obirat vej in se je lepo pasla in tako sem si zopet prihranil delo. Drevo bo zopet odgnalo, če pa ne rodi pa tudi nima dosti pomena, saj kadar je dosti sadja, se ga pa prodati ne more.

Ko si je Tone vse to ogledal, je pa prav globoko vzdihnil in rekel: "To je pa pristni ameriški farmar in če bi bilo še kaj več takih, bi ljudje v mestu plačevali še veliko večje cene za farmarske pridelke in še dobi bi ne mogli, če bi se vse farme tako "moderno" obdelovalo, kot jo jaz."

Kmalu bomo imeli tudi pri nas mestne volitve oziroma nominacijo za mestni kabinet. Najbrže, da se bo stari kabinet nekoliko preuredil, ker ti kraji postajajo vedno bolj meščanski in bolj moderni. Zato pa tudi tistih dveh gozdnih čuvavaj, ki smo jih imeli do sedaj, ne bomo več potrebovali.

JANUAR

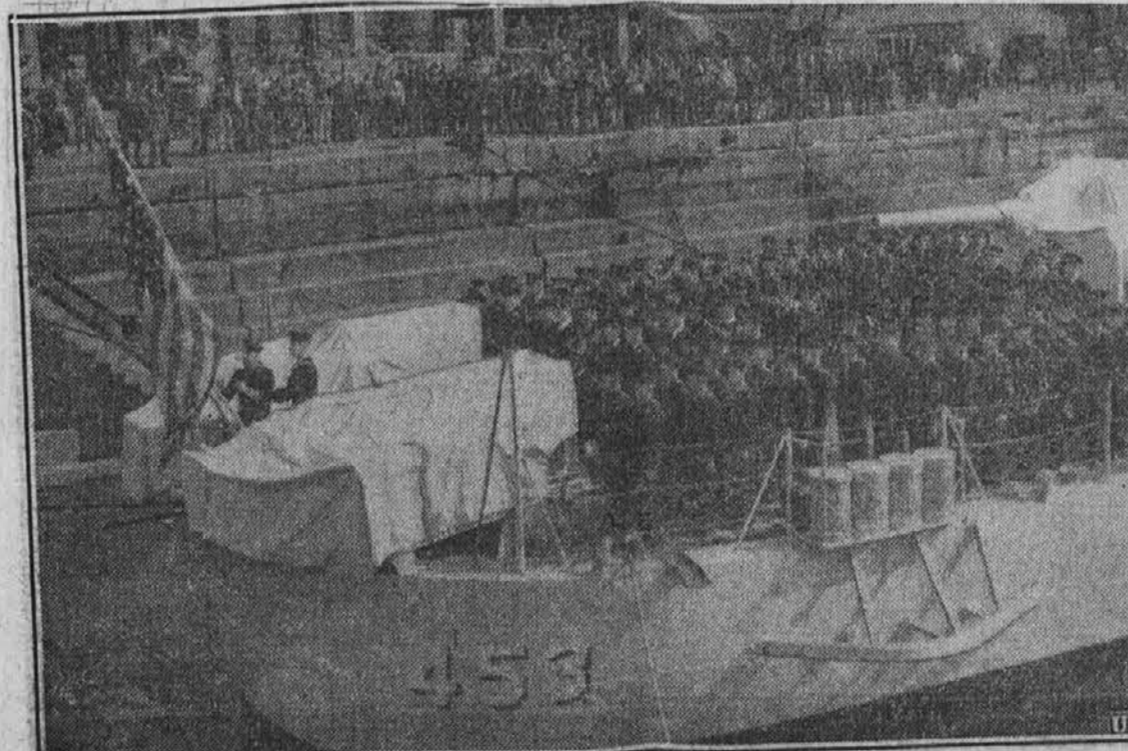
- 3.—Društvo Napredne Slovenke št. 137 SNPJ plesna veselica v SND.
- 10.—Društvo Glas Clev. Delavcev št. 9 SDZ plesna veselica v avditoriju SND.
- 11.—Euclid Rifle klub priredi sarnjakovo večerjo in lovski ples v Slovenskem domu na Holmes Ave.
- 17.—Glasbena matica priredi plesno veselico v avditoriju SND.
- 24.—St. Vitus Boosters plesna veselica v avditoriju SND.
- 25.—Dramsko društvo Ivan Cankar predstava in ples v avditoriju SND.
- 30.—Roosevelt Ball v avditoriju SND.
- 31.—Društvo Kristusa Kralja št. 226 plesna veselica v avditoriju SND.

FEBRUAR

- 7.—Društvo France Prešeren št. 17 SDZ plesna veselica v avditoriju SND.
- 14.—Društvo Cleveland št. 126 SNPJ plesna veselica v avditoriju SND.
- 15.—Društvo sv. Marije. Magdalene št. 162 KSKJ plesna veselica v avditoriju SND.
- 22.—Dramsko društvo Ivan Cankar predstava v avditoriju SND.

V Kansasu pravijo, da že niso videli sonca od zadnje pomladi. Veliki deževni nalivi so napravili velikansko škodo. Stika nam kaže prebivalce mesta Hutchinson, Kans., ko brodijo po globoki vodi, ki je preplavila vse ceste po hudem deževnem nalivu.

Zed. države vedno bolj hitijo z izdelavo nadaljnjih bojnih ladij. Slika nam kaže sestersko ladjo torpedirane bojne ladje Kearny in ki se imenuje U. S. S. Bristol, katere je bila splovljena v Brooklynu, N. Y. To je prva izmed 68 bojnih ladij te vrste, ki so sedaj v delu. Gradili so jo deset mesecev in 20 dni.

Saj nas je pa tudi vedno manj za tak posej, vse postaja nekam žalostno. Nekaj naših fantov je pobral tudi Stric Sam v svojo armado. Te je pobral zato, ker je vedel, da so fest fantje in da se bodo postavili na to našo prelepo kontro. Zopet drugi pa so jo odkurili v mesto s svojimi prijaznimi ženičkami in se tam pehajo za tistimi ubogimi dolarčki, ker brez tistih lepih podobice se kar ne more izhajati. To je glavni vzrok, da gre toliko naših mladih v mesto, ker pri nas ne poznamo dosti tistih lepih podobice. Dobi se jih le, če se hodi kam v "žernado," po domačih vogalih ne vise.

Pokojni Jože Mlakar nas je pred tremi leti za večno zapustil. Še danes si ne morem misliti, zakaj je tako naglo zapustil ta svet in se poslovil od nas, saj je bil eden najboljših ugodnih in prijaznih meščanov med nami. Vedno je bil prijazen in nam vsem naklonjen; prav nič se ni oziral kdo je ta ali oni, vedno se je rad oglašil pri nas vseh in nam bil v vzpodbudo. Večkrat smo skupaj prišli, kar sedaj tega ni več. Prav sedaj se je bila brala sv. maša zanj v naši cerkvi ob priliki tretje obletnice njegove smrti. Opazil sem v cerkvi več njegovih sorodnikov, prijateljev in znancev, ki so se udeležili sv. maše iz Clevelanda in Collinwooda in so prišli obujat spomine na pokojnega Jožeta. Zelo pogrešamo vse, ki so se poslovili in odšli od nas. Za danes naj končam in pridodnjic pa pridejo na vrsto nominacija in pa štetinci, ki bodo že skoraj na vrsti. Vas pozdravljam in rojakom v Clevelandu pa tudi čestitam, ko ste izvolili tako izvrstnega moža, našega rojaka Frank J. Lauscheta, županom mesta Clevelanda.

Frank J. Leskovic

Govor ministra prosvete g. Miše Trifunovića v Hamiltonu

Hamilton, (JCO). — V dvorani srbskega Narodnega doma v Hamiltonu, Kanada, je minister prosvete v jugoslovanski vladi v Londonu, g. Miša Trifunović imel pred zbrano množico sledeči govor:

"Glejte, bratje in sestre, tako nas je usoda privedla v te kraje Severne Amerike in Kanade, kraje daleč od naše domovine Jugoslavije, nas, člane Kraljevske vlade, in nam dodelila dolocene dolžnosti. Dolžnosti, da v teh težkih dnevih, ki jih preživlja vse človeštvo in zlasti naša domovina, govorimo o tem težkem stanju svetu in vam o položaju našega naroda v domovini, kar od nas pričakujete. Med vami so danes trije ministri, dva druga in Ban Hrvatske pa so po drugih krajih Kanade in Združenih držav. Naš mladi Kralj biva, kakor vam je znano v Londonu in mimo Njega tudi predsednik vlade in še nekoliko ministrov. Minister vojne je v Kairu v Egiptu. Torej smo raztreseni po vsem svetu, po Aziji, Ameriki, Afriki in Evropi. Vsi delamo z našim dobrim in plemenitim Kraljem, da že sedaj pomagamo domovini, kolikor je mogoče, a tudi za tiste dni, ko boste sreča in božja pomoč pomagali in se bo zora vstajenja pokazala na nebu.

Lahko si mislite in čutite, da je na takem potovanju po svetu, daleč od naše domovine, naša duša žalostna. Toliko bolj jo boli, ker so vesti, ki nam prihajajo iz domovine, tako strašne, da si strašnejših ni mogoče misliti in da so mnogo hujše kot je bilo vse trpljenje in vse muke srbskega naroda v svetovni vojni 1914-1918. A najhujša stvar na svetu je biti izgnanec iz svoje domovine, ne moči gledati njeno nebo, njene planine, ne dihati njen poživiljajoči zrak, ne gledati svoj narod, svoje brate in po-

slušati, kako ga sovražnik iztreblja, s tako krvoločnostjo, ki se še nikdar v zgodovini ni dogajala — in vendar je nekaj še težje od tega. Težje, mnogo težje je biti suženj, živeti v suženjstvu pod divjaki, ker to trpljenje je telesno in duševno. Da ne bi morali postati sužnji, je naš Kralj in naša vlada komaj pobegnula suženjstvu in pri tem potu izgubila dva svoja člana, ki sta dala svoje življenje. Mnogi se vprašujejo: ali je moralo priti do vojne med nami in Nemci? Tako vam poročem: to je otročje vprašanje, dragi bratje.

Nemci so naši sosedi. Njih je 70 do 80 milijonov, nas pa okrog 15 milijonov. Oni so silni in močni, ošabni in prevzetni, mi pa majhni in skromni. Ali je sploh kdo, ki bi mogel pomisliti: da bi mi mogli Nemcem napraviti kaj nepriporočljivega? Saj smo vendar videli, da so si pokorili Francijo, Belgijo, Nizozemsko, Dansko, Norveško, Češko, Poljsko, zasedli Madžarsko, Rumunijo in Bolgarijo in jih z njihovim pristankom zasužnjili. Tudi mi smo bili proti Nemcem vse pred kakor skromni. Že z gospodarskimi pogodbami so nam vsilili svojo voljo. Odrejali so tečaj za njihov denar v razmerju z našim denarjem kakor so oni hoteli. Dajali smo Nemcem žito, živino in vse pridelke in sami zaradi tega trpeli pomankanje. Vendar, bratje, ta naša želja in težnja, da bi ostali skromni, mirni, v načelu poslušni in ustrezljivi, nam ni pomagala. Nemci so imeli drugačne težnje in drugačne namene. Vi poznate njihov politični "nauk." Oni pridigajo, da so neko višje pleme in višji narod, kot drugi narodi in da zato morajo drugi narodi njim služiti in biti njihovi sužnji, zlasti mali narodi. To je v glavnih obrisih tisti novi red na svetu, ki ga Hitler pridiguje; končno je to tista stara nemška težnja: Nemčija nad vsemi (Deutschland ueber alles). Zaradi te svoje vere, da so najčistejše pleme na svetu, s strahno krutostjo iztrebljujejo žide.

MALI OGLASI

Sobe se odda

V najem se odda 3 čedne sobe na 1053 E. 71. St. zakonca ma brez otrok. Vprašajte na št. 3 zgorej, spredaj. (270)

Kdor želi

za Zahvalni dan prve vrste perutnino, purane, gosi, race, kokoši, jih naročite takoj pri Anton Ogrinc 6414 St. Clair Ave.

Soba se odda

Lepa soba z gorkoto se odda v najem. Vprašajte na 1083 Addison Rd. (268)

Lepa prilika

Proda se hiša za dve družini; cena je jako nizka; prodaja jo lastnik sam. Vprašajte na 959 E. 220. St. Telefon Ivanhoe 5726-W. (268)

Odda se trgovski lokal

V najem se da nanovo dekoriran trgovski prostor na 6724 St. Clair Ave. Pripraven je za vsako trgovino. Poizve se v lekarni zraven gornjega naslova.

Gostilna naprodaj

Proda se gostilna z licenco D-1 in D-2 z vso električno opremo; jako dober promet na vogalu. Najemnina s stanovanjem poceni. Nova tla, furnez. Hitremu kupcu se proda zelo poceni. Nahaja se na 1231 E. 61. St. Pokličite ENdicott 5812. (269)

Hiša naprodaj

Proda se moderna hiša 6 sob in breakfast nook ter garaža. Cena je samo \$6,000. Vprašajte na 1246 E. 172. St. (270)

Pri nas dobite

v pondeljek in torek sveže jetrne in krave klobase in domače kislo zelje. Se priporočam vsem gospodinjam.

Anton Ogrinc
6414 St. Clair Ave.

Za las je manjkalo

ROMAN

"Pazite, gospod, ali pa nalezite na silne težave! Kaj boste storili, ako ta človek koga obdolži? Ali mu boste verjeli?"

Kmetje so poslušali odprtih ust. Eden izmed njih je znil: "Oh! Cocoleu ni tako nedolžen kot zleđa."

"On prav lahko govori, samo če se mu poljubi, navihaneč," reče drugi.

"Naj bo kar hoče," reče zdajci grof, "hvaležen mu moram biti, ker mi je rešil otroke. Na nje je mislil, dočim sem jaz ležal v omedlevici in ko se nihče drugi ni spomnil na otroke, Cocoleu, pridi sem, prijatelj moj; nič se ne boj. Nihče ti ne sme kaj žalega storiti."

Pravilno je bilo, ker je grof tako prijazno govoril, kajti Cocoleu je bil ves iz sebe radi surovega nastopa od strani kmetov. Tresel se je po celem telesu.

"Jaz — se prav — nič — ne — bojim!" zajecelja.

"Še enkrat protestiram!"

vzklikne zdravnik. Zdravnik je dognal, da ni več sam. Grof Claudieuse mu je prišel na pomoč, ko je rekel: "Tudi meni se zdi, da bi bilo nevarno zaslišati mladega siromaka!"

Toda sodnik je bil mojster položaja in se je popolnoma zavedal vse moči in oblasti, katere je imel glasom francoskih postav.

"Prosim, moram, gospodje," reče z glasom, ki ni trpel nobenega oporekanja — "prosim moram, da mi pustite, da delujem kot vidim, da je postavno."

In ko se vse vpraša Cocoleau:

"Fant, stopi sem in skušaj, da razumeš, kar te bom vprašal. Ali ti je znano, kaj se je zgodilo v Valpinsonu?"

"Ogenj!" odvrne bebec.

"Da, prijatelj, ogenj smo imeli. Zgorelo je poslopje tvojega dobrotnika — ogenj, ki je vzletel življenja dvema osebam. Pa to še ni vse; skušali so ubiti tudi grofa. Ali ga vidiš tam na postelji ranjenega in krvavega? Ali vidiš grofinjo, kako trpi?"

Izraz na obrazu mladega siromaka nikakor ni izdajal, kakšne občutke ima Cocoleau v svojem srcu.

"Neumnost!" godrnja zdravnik. "Kakšna trdovratnost, kakšna bedarija!"

Sodnik Galpin ga je slišal in skoro jezno odgovoril:

"Gospod, nikar me ne prisilite, opomniti vas, da imam prav blizu tu može, ki so pripravljene priboriti avtoriteto

mojim besedam."

In ko se zopet obrne k bebcu, nadaljuje:

"Vso to nesrečo je povzročil strašen zločinec in požigalec. Kaj ne, da ga sovražiš?"

"Da," reče Cocoleu.

"In želiš, da bo kaznovan, kaj ne?"

"Da, da!"

"Nu, torej mi moraš pomagati, da ga poiščemo, da ga orožniki ujamejo in spravijo v ječo. Tebi je znano, kdo je zločinec, saj si tako govoril napram tem ljudem —"

Sodnik preneha in trenotek pozneje, ko je Cocoleau molčal nadaljuje:

"Hm, šele sedaj sem se domislil, da moram vprašati, s kom je ta nesrečnik govoril?"

Niti eden izmed navzočih kmetov ni mogel odgovoriti na to vprašanje. Vpraševali so vse okoli, nobenega odgovora ni bilo. Najbrž Cocoleau ni nikdar rekel, kar so ljudje trdili, da je govoril.

"Dokazano je," reče zdajci eden izmed najemnikov v Valpinsonu, "da Cocoleu skoro nikdar ne spi, da se klati vso noč okoli gradu in gospodarskih poslopij."

To je bilo nekaj novega za Galpina. Zdajci spremeni svoj glas in precej robato vpraša mladega fanta:

"Kje si bil sinoči?"

"Na — dvo — ri — šču."

"Ali si spal, ko je izbruhnil ogenj?"

"Ne."

"Ali si morda videl, kdaj je ogenj nastal?"

"Da."

"In kako je nastal ogenj?"

Idiot trdno pogleda grofinji v oči, potem pa pogled takoj zopet povesi, kot pes, ki je videl odgovor v očeh svojega mojstra.

"Povej nam, prijatelj," reče grofinja z mehkim glasom. "Le govori."

V očeh Cocoleua se pojavi žarek razuma.

"Oni — so — zažga — li!" zajecelja.

"Nalašč?"

"Da."

"Kdo pa?"

"Gospod."

Vsi navzoči so zadrževali sapo, ko so padale te obtežilne besede. Samo zdravnik je ostal hladnokrvno in vzkliknil:

"Tako zaslišanje je prava bedarija!"

Toda sodnik je to pot najbrž preslišal besede. Obrne se ponovno k bebcu in ga vpraša s skoro nežnim glasom:

"Ali si videl gospoda?"

"Da."

"Ali veš kdo je ta gospod?"

"Dob — ro! Dob — ro — ga po — znam."

"Kako se piše?"

"Da."

"In povej torej njegovo ime. Brez strahu govori."

Izraz na obrazu Cocoleua je jasno kazal ogromen strah. Nekaj časa se obotavlja, potem pa bruhne iz njega:

"Bois — Bois — Boisoran!"

Po tem imenu nastane v sobi glasno godrnjanje, ki je kazalo ljudsko nevoljo. Zopet drugi so se na glas smejali. Niti enega ni bilo v sobi, ki bi verjel, kar je Cocoleau znil.

"Gospod Boisoran in požigalec? Kdo bo verjel tem trparijam?"

"To je nemogoče!" vzklikne grof.

Dr. Seignebois je snel očala ter jih začel brisati z znatnim zadoščenjem.

"Kaj sem vam rekel?" vzklikne. "Toda gospodje mojim besedam."

dam niso pripisovali nobenega pomena."

Sodnik je bil izmed vseh navzočih v sobi gotovo najbolj razburjen. Postal je nenavadno bled in le s skrajno težavo je zadrževal svojo ravnodušnost. Državni pravdnik se skloni proti njemu in mu zašepeta:

"Ako bi bil jaz na vašem mestu, bi naredil temu konec in odredil, da zadnji odgovor sploh ne velja."

Toda gospod Galpin je bil eden izmed onih mož, ki so zaslepljeni in ki bi se dali raje razsekati na drobne kose, kot da bi priznali, da so naredili napako. Sodnik odgovori:

"Zaslišanje se bo nadaljevalo."

In zopet se obrne proti Cocoleu, dočim je v sobi prevladovala mrtvaška tišina.

"Ali veš, fant, kaj si pravkar znil? Ali se zavedaš, da si obtožil poštenega moža strašnega zločina?"

Če je Cocoleau razumel to vprašanje ali ne, na vsak način je postal silno vznemirjen. Težke kaplje znoja so mu drčale navzdol po licih, tresel se je v nogah in zdelo se je, kot da ga prijema krč.

"Jaz — jaz — povedal — resnico!" reče končno.

"Gospod Boisoran je zanetil ogenj v Valpinsonu?"

"Da."

"In kako?"

Nemirne oči Cocoleua so neprestano tavale med grofom, ki je bil videti zelo nevoljen in med grofinjo, ki je poslušala z nekakim boleznim začudenjem. Sodnik pa reče:

"Govori!"

In ko se še za trenotek obotavlja, začne bebec razlagati, kaj je pravzaprav videl. Vzelo ga je precej časa, da je končno izjekljal, da je videl gospoda Boisoranana, kako je potegnil papir iz žepa, ga prižgal z žeplenko, nakar je papir položil pod kup slame v bližini, potem je pa vse skupaj brenil proti ogromni skladanici drv pri hiši. Poleg skladanice sta se nahajala dva kotla alkohola.

"To je skrajna bedarija!", zakriči zdravnik, ki je s tem izrazil tudi mnenje vseh navzočih v sobi.

Nervozen pa ni bil gospod Galpin. S svečanim glasom reče:

"Pri prvem znaku odobravanja ali kritike bom poslal po orožnike, ki bodo skrbeli, da se soba izprazni."

In ko se zopet obrne proti Cocoleau reče:

"Ker si gospoda Boisoranana tako natančno videl, povej nam še, kako je bil oblečen."

"Lahne hlače je imel na sebi," odvrne bebec, ki je še vedno le s težavo jecal, "in temno-rjav jopič, kakor ga imajo ljudje na lovu in širokokrajnen slamnik. Njegove hlače so bile zataknjene v škornje."

Dva ali trije kmetje se spogledajo, kot bi se jim končno zdelo, da vendar čujejo resnico. Oblebura, katero je Cocoleau opisal, je bila dobro poznana vsem, ki so videli gospoda Boisoranana pohajati okoli."

"In ko je zanetil ogenj," reče sodnik ponovno, "kaj je storil potem?"

"Skril se je za skladanico drv."

"In potem?"

"Nabasal je puško, in ko je gospod prišel pri vratih ven, je streljal."

Grof Claudieuse je postal tako nevoljen, da je pozabil na bolečine, katere so mu povzročale rane. Dvignil se je v postelji.

"To je nezaslišano!" vzklikne,

"da dovolite navadnemu bebcu, da na ta način obdolžuje splošno spoštovanega moža. Ako je v resnici videl Boisoranana, da je zapalil hišo in basal puško, zakaj pa ni prišel k meni in me posvaril?"

Sodnik Galpin je ponovil to vprašanje v veliko začudenje župana in državnega prosekutorja.

"Zakaj niste grofa posvarili?" vpraša sodnik.

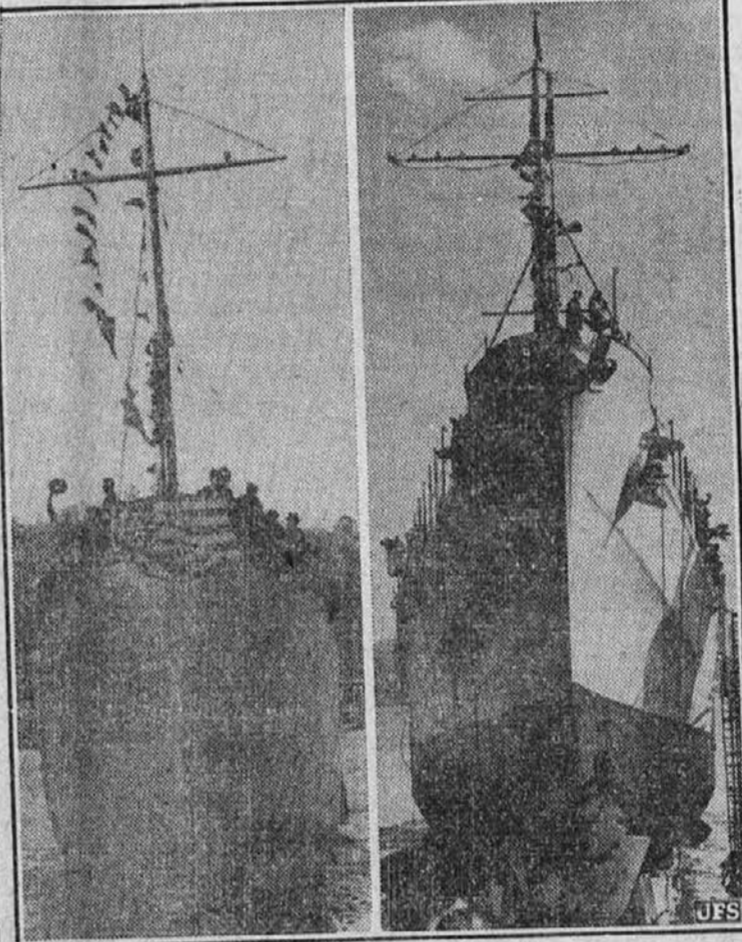
Toda napor, kateremu je bil siromak podvržen tekom zadnje pol ure, je izrabil vso njegovo duševno moč in silo. Cocoleau se je začel idiotsko smejati in kmalu je bil podvržen nervoznemu napadu; kričaje je padel na

deset prič. Gre se za moje be. Na vsak način je naša dolžnost da doženemo krivdo ali me. žnost moža, katerega je Cocoleau obdolžil." Po teh besedah stopi sodnik k postelji grofa reče:

"Ali bi bili tako prijazni, Claudieuse, da bi mi povedali kakšnih razmerah živite in podom Boisoranom?"

(Dalje prihodnjik.)

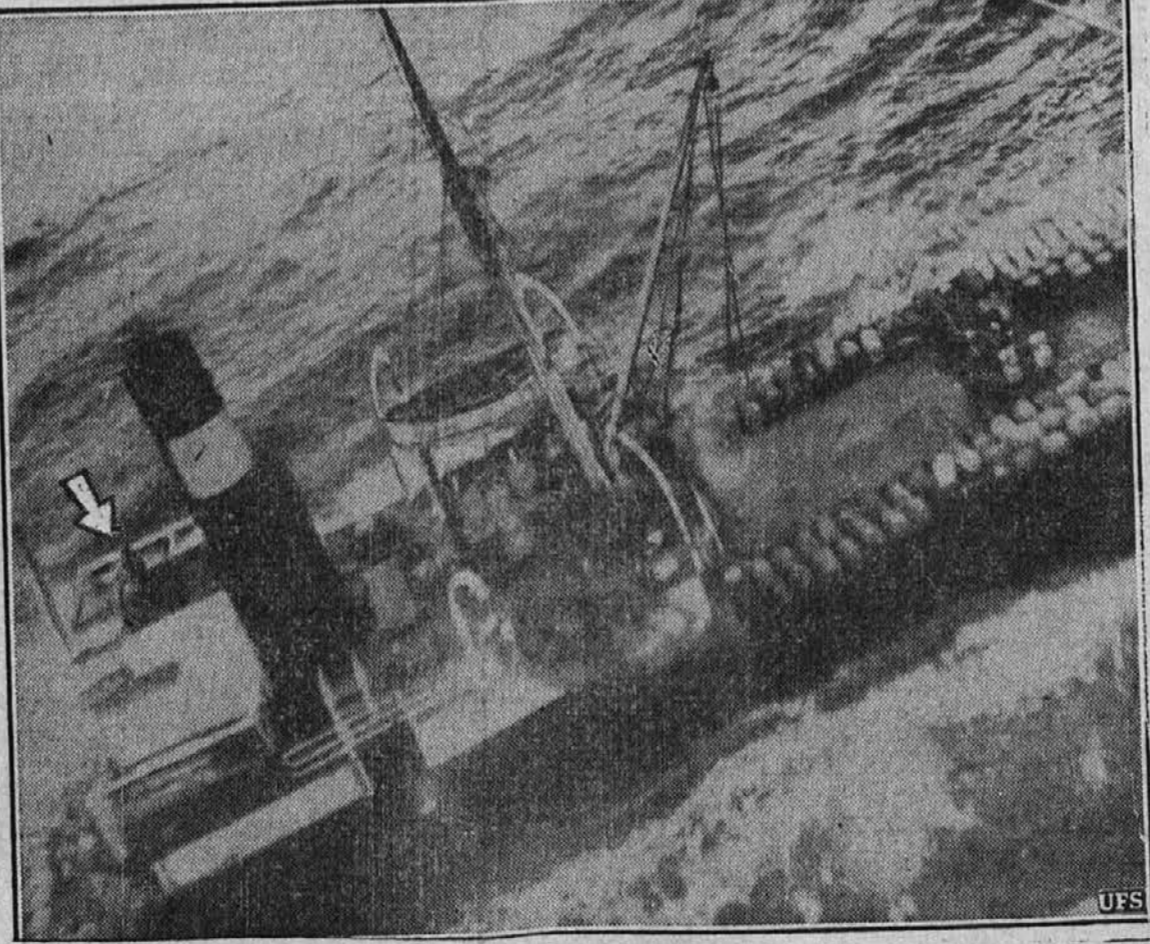
Prijatelj's Pharmacy
SLOVENSKA LEKARNA
Prescription Specialists
Vogal St. Clair Ave. in E. 12th St.
ENdicott 4212

Gornja slika nam kaže zopet dve novi ladji, ki sta bili pred kratkim splovljeni, leva PC 483 je bila splovljena v Harlem River, N. Y., desna križarka Juneau pa v Kearny, N. J. To so najhitrejšje bojne ladje te vrste.

Mali Kenneth McLean, star dva meseca je bil ugrabljen in ga je policija iz Fitchburg-a, Mass. našla v nekem poslopju. Dvojica, ki je bila dečka ugrabila, je bila tudi aretirana.

Slika nam kaže od angleške bombe zadeto nemško tovorno ladjo, ki je bila na poti z raznim vojnim materialom namenjenim za nemško armado na severnem ruskem bojišču. Pušica nam kaže samcatega mornarja na kapitanskem mostičku.

ženini in neveste!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Prilite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina
6117 St. Clair Ave.
HEnderson 0626

Zahvalite se z cveticami

Cvetlice so simbol kipečih src v hvaležnosti na ta Zahvalni dan.

Cvetlice kot darilo za one, ki jih ljubimo... Cvetlice za kras naših hiš... Cvetlice za slavnostni dan, karkoli imamo v načrtu.

Posvetujte se s svojim cvetličarjem za nov in nenavaden aranžma cvetic.

THE Florists ASSOCIATION

WE ARE ANNOUNCING THAT

Marie's Beauty Shop

741 E. 152. ST. MULBERRY 9077

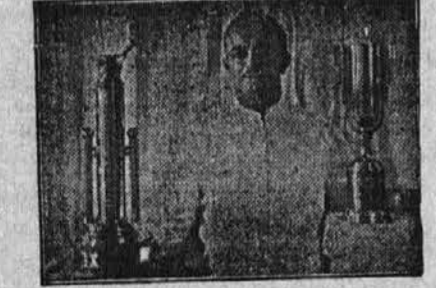
Will be under new management and the new owner is

MARY CHAPIC

All types of Beauty Culture will be practiced

Permanents \$3.50 and up

Shop will be open Thursday and Friday evening by appointment this week only. Otherwise Wednesday and Friday evening.

Preizkušena zdravila proti glavobolu

MANDEL DRUG STORE

1. Ustavi glavobol
2. Uredi želodec
3. Ojači živce
4. Odpomoč ženskem zdravju

CENA 50¢

Mandel's Headache Tabs
SLOVENSKA LEKARNA
15702 Waterloo Rd.
CLEVELAND, O.
Pošiljamo tudi po pošti